

Karlskrona Läkareförenings 1377:e ordinarie sammanträde å Sjöofficersmässens lokaler den 18 oktober 2012

1. Ordförande Göran öppnade mötet och hälsade alla välkomna
2. Föregående mötes protokoll lästes upp och godkändes
3. Kvällens gäst var Stefan Hansson verksam på SUS som föreläste om "Preeklampsi – den gåtfulla sjukdomen". Han började med att berätta att preeklampsi är ett stort hot mot kvinnors hälsa globalt idag. Varje år drabbas 8,5 miljoner kvinnor, i Sverige drabbas ca 5000 årligen. Preeklampsi svarar för 15% av all prematurbörd och 25% av all intrauterin tillväxthämning.

Definitionen är högt blodtryck och proteinuri efter tjugonde graviditetsveckan. Det saknas idag bra och säker både diagnostik och behandling. Den enda kända behandlingen är förlossning. Det är idag inte heller känt hur preeklampsi uppkommer och det är fortfarande en teoriernas sjukdom.

Man har i alla fall enats om att moderkakan har en central del i uppkomsten och åt detta har Stefan Hansson ägnat en stor del av sin karriär.

Man tror att preeklampsi uppstår i två steg, för det första i en försämrad anläggning av placenta och för det andra genom kärlskada och inflammation.

Det är endast två cellager som skiljer barnets och mammans blod åt, detta gav idén att det kanske skulle kunna vara f-Hb som ger upphov till preeklampsi. Är det rent utav giftigt för placentan? Nedbrytning av f-Hb har visat sig ge inflammation och kärbspasm. Är det detta som händer i placentan vid preeklampsi?

För att ta reda på detta konstruerade Stefan Hansson en placenta perfusionsmodell, inte utan vissa svårigheter. Han tillsatte f-Hb för att studera vad som hände. Det han kunde se var att blodtrycket i den artificiella cirkulationen steg och att placentabariären sprack.

Kan det alltså vara så att f-Hb är den faktor x som man letat efter som upphov till preeklampsi?

Hur ska man kunna ha någon klinisk nytta av upptäckten?

Jo, kvinnor med preeklampsi har förhöjt f-Hb redan i första trimestern, detta korrelerar även linjärt till högt deras blodtryck blir. Man håller därför nu på att utveckla en ny diagnostisk metod där man enkelt kan mäta f-Hb.

Kan man oskadliggöra f-Hb? Ja, man har hittat en substans som heter alfa1-microglobulin som oskadliggör radikaler och binder hem. När denna tillsattes i placenta perfusionsmodellen på den maternella sidan upphörde läckaget momentant.

Gravida med preeklampsi som fått alfa1-microglobulin sänkte sina blodtryck och minskade proteinurin.

Den kliniska nyttan skulle alltså kunna vara att man tidigt hittar högriskpatienter, kan undvika onödiga inläggningar, optimera förlossningstidpunkt och minska antalet prematura.

Detta kan i framtiden bli både en profylaktisk och terapeutisk behandlingsmetod såväl som ett viktigt diagnostiskt instrument.

Vid penna Lisa Johansson, sekreterare